

Sygn. akt IV CZ 31/13

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa G. R.

przeciwko J. K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 maja 2013 r.,

zażalenia powoda

na wyrok Sądu Okręgowego w G.

z dnia 8 stycznia 2013 r.,

**oddala zażalenie i pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym
postępowanie w sprawie.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2012 r. wydanym w dwóch połączonych sprawach toczących się uprzednio w postępowaniu nakazowym i upominawczym, Sąd Rejonowy w S. utrzymał w mocy nakaz zapłaty z dnia 12 sierpnia 2011 r. zasądzający od pozwanego J. K. na rzecz powoda G. R. kwotę 3 097 euro z ustawowymi odsetkami od dnia 6 sierpnia 2009 r. i kosztami procesu oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1200 euro z ustawowymi odsetkami od dnia 29 lipca 2009 r. i kosztami procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił między innymi, że w dniach 5 sierpnia 2009 r. i 28 lipca 2009 r. pozwany kupił od powoda elementy granitowe do budowy nagrobków i zobowiązał się zapłacić za nie kwotę 45 745 euro do dnia 15 marca 2010 r. W odpowiedzi na wezwanie powoda z dnia 12 lipca 2011 r. do zapłaty należności pozwany w piśmie z dnia 22 lipca 2011 r. zawiadomił, że zgłasza reklamację, gdyż zakupiony granit posiada wady w postaci białych plam i rys zamaskowanych najprawdopodobniej żywicą. Nie zgodził się w związku z tym na zapłatę ceny, zgłosił gotowość odstąpienia od umowy i zwrotu towaru oraz zażądał przedłużenia rękojmi do pięciu lat.

Sąd Rejonowy stwierdził, że pozwany jako jedyny zarzut w sprawie zgłosił wady zakupionego granitu, jednak nie złożył oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Zgodnie z art. 568 § 1 k.c. jego uprawnienia z tytułu rękojmi wygasły po upływie roku od dnia, gdy towar został mu wydany, a więc odpowiednio w dniu 5 sierpnia i 28 lipca 2010 r. W świetle postanowień art. 563 § 2 k.c. pozwany miał obowiązek zbadać zakupiony towar niezwłocznie po odebraniu czego nie uczynił, w związku z czym utracił uprawnienia z rękojmi.

W ocenie Sądu pierwszej instancji w sprawie nie zachodzi przewidziany w art. 568 § 2 i 3 k.c. przypadek podstępного zatajenia wady przez sprzedawcę, gdyż pozwany pismem z dnia 4 grudnia 2009 r. złożył oświadczenie o uznaniu długu z tytułu zapłaty ceny i nie zgłosił żadnych zastrzeżeń co do towaru. Dopiero na wezwanie do zapłaty zgłosił wady po upływie prawie trzech lat od wydania towaru. Zarzut pozwanego, że powód ukrył wady towaru żywicując granit

ma charakter jedynie przypuszczenia a z okoliczności sprawy nie wynika, aby powód jako sprzedający zachowywał się w sposób wskazujący na podstępne ukrycie wad.

Jednocześnie Sąd Rejonowy oddalił wnioski dowodowe pozwanego o przeprowadzenie dowodów z certyfikatu uzyskanego w konsumenckim konkursie jakości, z oględzin elementów nagrobków, z zeznań świadka G. K. oraz z opinii biegłego do spraw kamieniarstwa na okoliczności istnienia wad granitu i ich przyczyn, maskowania wad, ustalenia wartości handlowej nagrobków w stosunku do ceny żądanej przez powoda. W ocenie tego Sądu okoliczności, na które dowody zostały zgłoszone nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

W wyniku apelacji pozwanego Sąd Okręgowy w G. zaskarżonym wyrokiem z dnia 8 stycznia 2013 r. uchylił wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W ocenie Sądu drugiej instancji Sąd Rejonowy błędnie uznał, że pozwany nie złożył oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy sprzedaży z powodu wad nabytego towaru, gdyż taka wola pozwanego wynika wprost z jego pisma z dnia 22 lipca 2011 r. Przedwcześnie też Sąd Rejonowy stwierdził, że w sprawie nie mają zastosowania przepisy art. 564 i art. 568 § 2 k.c., a oddalając wskazane wyżej wnioski dowodowe pozwanego nie wyjaśnił wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, niezbędnych do merytorycznej oceny zarzutu pozwanego o istnieniu ukrytych wad nabytego towaru i tym samym nie rozpoznał istoty sprawy.

Dlatego Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania wskazując na konieczność przeprowadzenia zgłoszonych przez pozwanego dowodów, dokonania ich oceny i ustalenia, czy doszło do podstępnego zatajenia przez powoda wad sprzedanego towaru i czy uprawnienia pozwanego z tytułu wad rzeczy wygasły, a jeśli nie, to czy skuteczne było jego oświadczenie woli o odstąpieniu od zawartych z powodem umów sprzedaży.

W zażaleniu na powyższy wyrok powód zarzucił naruszenie art. 217 § 2 k.p.c. i art. 162 k.p.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w wyniku bezpodstawnego przyjęcia, że nieuzasadnione było oddalenie przez Sąd pierwszej instancji wniosków dowodowych pozwanego oraz że jego pełnomocnik zgłosił skutecznie zastrzeżenie przewidziane w art. 162 k.p.c. Zarzucił także naruszenie art. 60 k.c. i art. 560 § 1 k.c. przez bezpodstawne przyjęcie, iż pismo pozwanego z dnia 22 lipca 2001r. zawierało oświadczenie woli o odstąpieniu od umowy, jak również naruszenie art. 563 § 2 k.c. przez pominięcie, iż pozwany nie wykazał, że zbadał kupione rzeczy w odpowiednim terminie i niezwłocznie o tym zawiadomił.

W oparciu o powyższe zarzuty powód wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wnosił o jego oddalenie i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wprowadzona z dniem 3 maja 2012 r. w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. nowa, nieznana dotychczas polskiej procedurze cywilnej instytucja zażalenia do Sądu Najwyższego na orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji służyć ma skontrolowaniu, czy orzeczenie to, które w obowiązującym systemie apelacji pełnej, powinno być wyjątkiem od zasady merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy przez sąd drugiej instancji, zostało wydane prawidłowo i oparte na jednej z wymienionych w art. 386 § 2 i § 4 k.p.c. podstaw kasatoryjnych. Podstawami tymi są: nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji, nierozpoznanie przez ten sąd istoty sprawy oraz sytuacja, gdy wydanie wyroku przez sąd drugiej instancji wymagałoby przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Zakresem kontroli Sądu Najwyższego przy rozpoznawaniu zażalenia na wyrok kasatoryjny sądu drugiej instancji jest więc objęte jedynie to, czy sąd ten prawidłowo zastosował art. 386 § 2 lub § 4 k.p.c. Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7 listopada 2012 r. IV CZ 147/12 (OSNC z 2013 r., nr 3, poz. 41) przedmiotem badania Sądu Najwyższego przy rozpoznawaniu zażalenia

na uchylenie wyroku jest istnienie formalnych, procesowych podstaw wydania przez sąd drugiej instancji wyroku kasatoryjnego, zamiast merytorycznego zakończenia sprawy. Tak określony zakres kontroli nie obejmuje oceny zasadności roszczeń ani merytorycznego badania stanowiska prawnego sądu drugiej instancji, jak również badania prawidłowości zastosowania przepisów prawa procesowego, które nie odnoszą się ściśle do wskazanych w art. 386 § 2 i § 4 k.p.c. podstaw uzasadniających uchylenie wyroku sądu pierwszej. Zażalenie przewidziane w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. nie jest bowiem środkiem prawnym służącym kontroli materialnoprawnej podstawy wyroku ani prawidłowości zastosowania przez sąd drugiej instancji przepisów prawa procesowego niezwiązanych z podstawami kasatoryjnymi, lecz zażalenie to jest skierowane przeciwko uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, a więc ocenie może być poddany jedynie ewentualny błąd sądu odwoławczego przy kwalifikowaniu określonej sytuacji procesowej, jako odpowiadającej powołanej podstawie kasatoryjnej.

Z tych względów za bezskuteczne musi być uznane zażalenie na wyrok kasatoryjny sądu drugiej instancji, w którym zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego odnoszących się do roszczenia będącego przedmiotem sporu oraz art. 217 § 2 k.p.c. i art. 162 k.p.c., natomiast nie zarzucono naruszenia art. 386 § 4 k.p.c., który stanowił podstawę uchylenia przez sąd odwoławczy wyroku sądu pierwszej instancji. Podniesione w zażaleniu powoda zarzuty naruszenia art. 60 k.c., art. 560 § 1 i art. 563 § 2 k.c. oraz art. 217 § 2 i art. 162 k.p.c. nie mogą być skuteczne, gdyż prawidłowość zastosowania tych przepisów przez Sąd drugiej instancji w ogóle nie może być poddana kontroli Sądu Najwyższego rozpoznającego zażalenie na uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji. Natomiast sama trafność uchylenia tego wyroku z punktu widzenia wskazanego jako podstawa uchylenia art. 386 § 4 k.p.c. również nie może być przedmiotem oceny Sądu Najwyższego, gdyż skarżący nie tylko nie zarzucił naruszenia tego przepisu, lecz przede wszystkim w ogóle nie zakwestionował oceny Sądu drugiej instancji, iż doszło do nierozpoznania istoty sprawy przez Sąd pierwszej instancji.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 394¹ § 1¹ k.p.c. oddalił zażalenie.

Zawarty w odpowiedzi na zażalenie wniosek o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego podlega rozpoznaniu w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.